

משרד החינוך
המחוז החרדי

ירחון מקוון לנעשה בממ"ח

ניסן תשע"ח

הארות בחודש- חג הפסח, חג האמונה

חודש ניסן מכון כנגד כוח האמונה שבנפש והחודש כולו מתאפיין בסימן כוח האמונה בהשגחה הפרטית, בטבע ומעל הטבע. חז"ל דרשו את שם החודש ניסן מלשון נס, ובגמרא מובא שאדם שרואה בחלום תיבה שיש בה האות נו"ן, הרי זה מורה על נס, והרי בחודש ניסן יש שתי נו"נים, ולכן יש כאן ניסי ניסים.

המצה נקראת בזוהר "מיכלא דמהימנותא" שהוא מאכל האמונה, וחז"ל אמרו שאין תינוק מכיר ויודע לקרוא 'אבא' עד שהוא טועם טעם דגן, ולכן כשאנו אוכלים את המצה שעשוי מחמשת מיני דגן, אנו מקבלים אמונה איתנה בהקב"ה והופכים ל"חלק אלוק-ה ממעל ממש", כלשון התניא, כחלק מאבינו העליון.

האמונה נמצאת בלבו של כל יהודי מעם ישראל, ואין הדבר תלוי בבחירתו וברצונו. היהודי נולד עם האמונה והיא מוטבעת אצלו כמו האהבה הטבעית של ילד להוריו. לכל יהודי יש נשמה שהיא חלק אלוק-ה והנשמה מרגישה בטבעיות קשר אל הקב"ה, משתוקקת להתחבר אליו ולהידבק בו, ומזה נובעת האמונה.

אולם, כאשר האדם שקוע בהבלי העולם ודעתו מתבלבלת, הוא מתרחק מהאמונה השורשית עד שעשוי לחשוב כי אין אמונה בלבו, מפני שלא נתן לאמונתו הזדמנות להתבטא ולהתגלות. כאשר כל יהודי באשר הוא נמצא במצבי לחץ או קשיים, אז מתגלית האמונה בקרב כל אחד גם אם הוא רחוק מתורה ומצוות, מפני שהאמונה בוערת בלבו ופורצת החוצה.

במצוות רבות מזכירים אנו "זכר ליציאת מצרים": בקידוש, בקריאת שמע, בתפילין, ועוד. אולם פעם אחת בשנה, בליל הסדר, מצוה עלינו לא רק **לזכור** את יציאת מצרים, אלא **לספר**. "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים, הרי זה משובח".

אומר "ספר החינוך" (מצוה כא'): "משורשי מצוה זו, **כי הוא יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ואמונתנו**, לפי שהוא לנו אות ומופת גמור בחידוש העולם, וכי יש אלוה קדמון חפץ ויכול, פועל כל הנמצאות הוא, ובידו לשנותם כפי שיחפוץ בכל זמן מן הזמנים, כמו שעשה במצרים ששינה טבעי העולם בשבילנו, ועשה לנו אותות מחודשים גדולים ועצומים. הלוא זה משתק כל כופר בחידוש העולם, ומקיים האמונה בידיעת ה' ברוך הוא".

כנס רבני קהילת ממ"ח

במסגרת מפגשים קבועים של מנהל המחוז והפיקוח
עם רבני קהילות הממ"ח,

נפגשנו ביום ראשון כ"ד אדר תשע"ח, (11/03/18),
עם רבני הקהילות לשיח משותף.

מנהל המחוז עדכן את הרבנים על התפתחות הממ"ח,
תכנית החומש, חוג לכל ילד ועוד.

המפקח הר' שחר שאער שליט"א סקר בפני הנוכחים
את ההכנות המתקדמות לקראת החידון הארצי של
מוסדות הממ"ח- בנים.

הרבנים שליט"א שתפו מהנעשה בקהילות ובמוסדות.
סוכם על המשך הקשר הישיר באמצעות שולחנות
עגולים- מפגשים קבועים בין הרבנים, פיקוח והנהלת
המוסדות.

יישר כח לרבנים שליט"א שטרחו ונכחו במפגש חשוב
זה.

חדשות ועדכונים

❑ קיימת התקדמות בפתיחת והקמת מוסדות ממ"ח חדשים בשנה"ל תשע"ט.

❑ בשנה"ל הבאה יפתח אי"ה בי"ס ממ"ח חדש ביד בנימין, מו"א נחל שורק.

❑ בקרוב... בקרוב ... יחל פרויקט פר"ח

פר"ח (ראשי תיבות של "פרויקט חונכות"), היא תוכנית לאומית להשפעה חברתית במסגרתה יפעלו סטודנטים חרדיים מכל רחבי ישראל, במספר מוסדות נבחר של הממ"ח, בחונכויות לילדים הזקוקים לעזרה חברתית רגשית ולימודית, החונכים יעניקו לילדים תשומת לב אישית ודגם חיובי לחיקוי ובכך יסייעו לילדים לממש את הפוטנציאל הגלום בהם, לפתח הערכה עצמית חיובית ולשגשג.

תכנית מארץ תצמ(מ)י"ח

בע"ה תתקיים במוסדות הממ"ח תכנית לימודים ייחודית "מארץ תצמח" שתביא לידי ביטוי את ייחודיותה של ארץ ישראל. התכנית נערכת בשיתוף עם בית מדרש להלכה בהתישבות, וכוללת שמונה מערכים בנושא + חוברת מהודרת ומרתקת לתלמיד.

התכנית תלמד בבתי הספר בין פסח לשבועות ומתאמת לכיתות ד'-ו' על פי בחירת מנהלי בתי הספר. ביום חמישי ג' סיון תשע"ח, (17/05/18), יתקיים בירושלים כנס שיא של התוכנית בהשתפות הרב הראשי לישראל הרב דוד לאו שליט"א, ראש עיריית ירושלים מר ניר ברקת, מנהל המחוז מר איציק זהבי ומפקחי המחוז. תכנית הכנס עשירה וכוללת דברי ברכה, הופעה של מקהלת ת"ת ממ"ח 'בית רבן', סרטון חשיפה מיוחד של מוסדות הממ"ח, חידון על תוכנית הלימודים, חלוקת פרסים למצטיינים ותעודות הוקרה והערכה למשתתפים. מבואת האולם תלבש גם היא חג בתצוגה מיוחדת של עבודות ויצירות ממעשי ידיהם של התלמידים וכן הקרנת סרטונים ייחודיים שהופקו במוסדות הממ"ח במסגרת פרויקט מצוינות באנגלית. המנהלים ורכזי הפעילות בתלמודי התורה יוכלו לנצל את ההגעה לירושלים בסיוור באתרי עיר דוד בעיר ירושלים, במחיר מסובסד במיוחד למוסדות הממ"ח.

ברכת יישר כח למפקח הר' שחר שאער על הובלת התכנית וההכנות לחידון. תודה והוקרה למפקחות ריקי טאובר וחווה טורץ על העזרה המקצועית בהפקת חומרי הלמידה של התכנית.

להלן שיר ההמנון של חידון הממ"ח בנושא שבחה של ארץ ישראל בסימן מארץ תצמח.... האזנה ערבה ונעימה.

מלחין ומנצח: שלום כינורי, מעבד מוזיקלי: יעקב הורביץ, ביצוע: מקהלת ממ"ח 'בית רבן', מילים: מקורות

שיר המנון- ארץ תצמח

בי"ס ממ"ח חבי"ד שלהבות גדרה, משתף

בשבוע שעבר הגיעה משלחת חינוכית לבקר בבית הספר הממ"ח 'שלהבות' חב"ד, גדרה, בניהול הגב' חני קניאל תחי', בהשתתפות ראש מועצת גדרה, מר יואל גמליאל, מנהלת אגף החינוך- הגב' ענת קור וציוותה, יו"ר הסתדרות המורים ברחובות והמרחב- מר גבי שמעון, ומפקחת בית הספר- הגב' אתי בינדר.

את המשלחת קיבלו תלמידי כיתה א' בשירת המנון בית הספר.

מנהלת בית הספר, הגב' חני קרניאל, הציגה בפני המשלחת את בית הספר והייחודיות שלו הבאה לידי ביטוי באופן בו מתרחשים תהליכי החינוך והלמידה, קרקע המצמיחה הצלחה. נתינת מקום וביטוי לכל תלמיד והאפשרות להשתמש בכישורים הייחודיים. לשם כך נבנתה תוכנית פדגוגית וחברתית עשירה שמטרתה ליצור בביה"ס אוירה נעימה ומכילה, מקום שהתלמידים אוהבים להיות, ליצור ולהשפיע.

במסגרת הביקור הציגו התלמידים בפני המשלחת את תכנית "מרצה צעיר" המתחילה כבר מכיתה א' שמטרתה העצמת התלמיד, חיזוק הביטחון העצמי ויכולת עמידה מול קהל. נציג מכל כיתה נאם כמספר דקות על הנושא אותו לימד בכיתתו. המשתתפים התרשמו מידיעותיהם, השפה העשירה ואופן ההתנסחות.

יועצת ביה"ס יחד עם קבוצת תלמידי כיתה ב' נתנו "טיפים" להתמודדות בעת משבר. תכנית נפלאה שמועברת בליווי מדריכת שפ"י. המשתתפים התנסו ו"נרגעו".

במרחב הבין כיתתי הציגו תלמידים תערוכת תמונות מימי שיא שחוו בבית הספר בנושאים מגוונים: מדע, בריאות, אנגלית, זה"ב וסביב מעגל השנה היהודי.

לאחר הסיור בכיתות התפעל ראש המועצה מכך שראה שכאשר נשאלה שאלה, כמעט כל תלמידי הכיתה הרימו אצבע ע"מ לענות תשובה, כי עם העצמה כזו לא פלא שהתלמידים לא חוששים לטעות.

התחדשות וצמיחה - - -

למי שלא שם לב, התחדשנו בלוגו חדש ומרענן...

חוג לכל ילד בת"ת חבי"ד טבריה

בת"ת חב"ד טבריה, בניהול הר' עמרי בן עקיבא, מתקיים חוג דרמה מקצועי שבסופו התלמידים מפיקים סרט. החוג שמתקיים בכיתות ד'-ה' מחולל פלאים.

חוג ססגוני, איכותי, הכולל הפקה מושקעת ומקצועית ובשיאו מגיע עד ליצירת סרט איכותי ... כל תלמיד ותלמיד מקבל ביטוי עצמי, חושיו מתחדדים, ביטחונו העצמי- חברתי גובר, ועוד ועוד... אפילו השתקן הופך לשחקן! דבר שמוסיף בשאר התחומים החברתיים והלימודיים.

בת"ת זכינו שהיוצר הראשי, מנחה החוגים של חברת ההפקות- "ניצוצות של קדושה" הינו הרב יגאל הושיעאר, לכן הרווח אף כפול ומכופל. מנהל הת"ת הר' עומרי בן עקיבא מציין לשבח כי יוזמה מיוחדת זו רצוי שתמשיך וביתר שאת.

חוג דרמה "ניצוצות של קדושה" כיתה ה'

חוג דרמה "ניצוצות של קדושה" כיתה ד'

פרויקט הפקת סרטים באנגלית במוסדות הממ"ח

פרויקט הפקת סרטים באנגלית מתקיים במס' מוסדות הממ"ח,
ב"ה פרק הצילומים הסתיים בהצלחה ומתוך הנאה רבה, לאחר כתיבת תסריטים
מושקעים ומקסימים של מורי אנגלית ודרמה במוסדות.
תלמידי בתי הספר והצוות המקצועי מתקדמים לעריכה.
ברכת הצלחה רבה למשתתפים!!!!

**בי"ס ממ"ח חב"ד יסודי סיטרין, בניהול
הגב' סיגלית אורלי קרמן משתף:**

לאסתי ולצוות ההפקות שלום,
ברצוני להודות לכם על יום הצילומים.
באתם עם המון מקצועיות וגם המון סבלנות והכל בחן
ובנעימות.
תודות מיוחדות לצלם שעד הרגע האחרון המשיך בכך ולא
ויתר על המקצועיות והדיוק של השחקניות.
תודה רבה

יום מדהים מתחיל בי!

אלישבע הופנר
מאמנת ברוח היהדות
לאורח חיים בריא
חיפה
0548460202
אתר אימון

חדשות ועדכונים- עדכון תחזית תלמידים לשנה"ל תשע"ט

מנהלי בתי ספר ממ"ח,

שלום וברכה,

בימים אלה נפתחה בתקנט האפשרות לעדכן תחזית מספרי תלמידים לשנה"ל תשע"ט. לפיכך, מנהלי בתי הספר מתבקשים לעדכן במערכת בימים אלה את מספר התלמידים בכל שכבה.

התחזית מתייחסת אך ורק לתלמידי החינוך הרגיל.

להלן מס' הבהרות:

1. מספרי התלמידים שיעודכנו ישפיעו על מספר הכיתות וכפועל יוצא על שעות התקן. במקרים בהם מספר התלמידים הוא גבולי לצורך פתיחת כיתה, מומלץ לקחת מקדם בטחון בתכנון מס' הכיתות לשנה הבאה.

2. העדכון יתבצע במסך נתוני מוסד "עדכון תחזית תלמידים". מערכת תחזית תלמידים תישאר פתוחה לעדכון עד לתאריך י"ט אב תשע"ח, (31.7.18).

להלן הנחיות אופן עדכון תחזית התלמידים:

בכניסה למערכת תקנ"ט יש לבחור שנה"ל תשע"ט < לשונית נתוני מוסד < עדכון תחזית תלמידים.

בסיום העדכון יש ללחוץ על שמירה, אחרת הנתונים שיוזנו ייאבדו.

הערה חשובה- מספר התלמידים הסופי שבגינו בתי הספר יתוקצבו יהיה מספר התלמידים התקינים שיקלטו במצבת תלמידים נכון לתאריך ט"ז חשוון ה'תשע"ט, (25.10.18), מועד סגירת המצבת.

יש לעדכן כיתות הלומדות שפה זרה שנייה לחט"ב במגזר **היהודי** בלבד. העדכון ייעשה במסך נתוני מוסד - "עדכון כיתות לומדים שפה זרה שניה...".

חלה חובה על מנהלי חט"ב לעדכן מסך זה ולא יאוחר מתאריך א' חשוון ה'תשע"ט (10.10.18).

כמו כן בהמשך יעלה סימולטור לחישוב תקן בסיסי יסודי וחט"ב לשנה"ל תשע"ט. הסימולטור ישרת אתכם בכל הנוגע לחישוב שעות התקן והוא מהווה

כלי להיערכות בצורה מיטבית לבניית המערכת הבית ספרית .

חדשות ועדכונים- מתווה הקצאת תקן לשנה"ל תשע"ט

מנהלים/ות נכבדים/ות,

שלום וברכה,

להלן מתווה הקצאת התקן לשנת הלימודים תשע"ט ביסודי וחט"ב

יסודי

☐ שיפור הישגים, שעות ממ"ד, חינוך אישי- מתבטל

☐ פיצול כיתות א-ב- מתבטל

☐ שעות תמריץ

1. שכבות א'-ב'- לא יהיה שינוי בתוספת שעות תמריץ.

2. שכבה ג' ומעלה התמריץ יופחת ב- 50%

לדוגמא: כיתה המונה 21 תל" שכבה א' וב' יקבלו 0.1 משכבה ג' ומעלה יקבלו 0.05

☐ שעות תגבור לכיתה בודדת בשכבה- שכבה א' ו-ב' יקבלו 2 ש"ש בגין כל תלמיד מעל מדד גודל כיתה.

שכבה ג' ומעלה יקבלו 1 ש"ש בגין כל תלמיד מעל מדד גודל כיתה.

חט"ב

☐ סל טיפוח מנהל מחוז (10%) - מתבטל

☐ שיפור הישגים, חינוך אישי- מתבטל

☐ שעות ממ"ד- (מקור 08 ייעוד 67) כל כיתה נורמטיבית תקבל 1 ש"ש

☐ תמריץ כיתות גדולות- יופחת ב- 50%

תכנית הכשרת מורים לתואר אקדמי - מחזור ג'

תוכנית הכשרה למורים לתואר אקדמי "בוגר בהוראה" (B.ED) במקצועות היסוד

כחלק מיעדי תוכנית החומש של המחוז החרדי במשרד החינוך, המחוז החרדי בשיתוף אגף להכשרת עו"ה מתארגן לפתיחת מחזור ג' של תכנית ההכשרה למורים במקצועות היסוד. עקב מחסור בעו"ה מוכשרים למקצועות אלו בבתי הספר היסודיים ועו"ס בפיקוח המחוז.

התכנית הינה ייחודית ובתנאי סף ייחודיים למורים גברים קבועים העובדים בהוראה בבתי ספר בפיקוח המחוז החרדי.

הלימודים לתואר אקדמי בהוראת מקצועות היסוד יתקיימו במשך שנתיים. החייבים בלימודי מכינה, חסרי בגרות, ילמדו את לימודי המכינה טרום התחלת הלימודים האקדמיים.

התוכנית ממומנת במלואה ע"י משרד החינוך במסגרת תוכנית החומש. המורה יחתום על כתב התחייבות לחזור וללמד בהוראה במקצוע אליו הוכשר במשך שנתיים לפחות ממועד סיום הלימודים, ולא ידרש להחזיר את מלא עלות התוכנית. המורה יחתום על מסמך התחייבות כחלק מנוהל הרישום לתוכנית ההכשרה.

מנהל בית הספר ירכז את פרטי המורים המעוניינים והמתאימים להשתלב בתוכנית ההכשרה (נספח א'), כמו כן המנהל מתחייב לעקוב אחר תהליך הלמידה והערך המוסף לבית הספר במסגרת תהליך ההערכה מחוזי ולהמשיך להעסיק את המורים בוגרי תוכנית ההכשרה בהוראה בהוראת המקצוע בו הוכשרו במשך שנתיים לפחות.

התוכניות תיפתחנה במכללות המאושרות לכך בפריסה ארצית, המכללות יפתחו קבוצות ייעודיות לתוכנית זו.

תוכנית הלימודים תתבצע במשך שנתיים, לא כולל מכינה. המכינה תחל בחודש אייר תשע"ח (אפריל- מאי 2018).

הרישום מותנה בעמידה בתנאי הסף הבאים:

☐ מורה בעל תעודת הוראה בדרגת מורה מוסמך בכיר (**)

☐ בעל ותק שנה שלישית ומעלה

☐ מורה המלמד במוסד בפיקוח המחוז החרדי, מוסד רשמי ומוסד מוכר שאינו רשמי.

☐ המורה יתחייב להוראה בתחום התמחותו במערכת החינוך בפיקוח המחוז החרדי למשך שנתיים מסיום הלימודים.

נבקש לרכז את פרטי המורים ולהעביר את אישורך בנספח [בקישור המצ"ב](#) לכתובת המייל PMcharedi@education.gov.il בנושא ההודעה יש לציין "הכשרה אקדמית למורים".

צוות המחוז החרדי יבדוק את התאמת הלומדים ויצור קשר עמהם לתאום המכללה בה ילמדו.

בברכה,

נח גרינפלד

מנהל אגף להכשרה עו"ה

נעמי שי

מפקחת פיתוח מקצועי, מחוז חרדי

(**) המחוז החרדי בשיתוף אגף הכשרה פותחים תוכנית נוספת להכשרת עו"ה בלתי מוסמכים לתעודת הוראה אקדמית. עו"ה מתאימים להכשרה במסלול זה יוכלו להשתלב בתוכנית. פרטים על התוכנית וסדרי הצטרפות מופיעים באתר המחוז החרדי.

מסך לספרות- סיפורת

מעשה ממרור/ רבי נחמן, (מתוך הספר כוכבי אור)

פעם אחת הלכו יהודי וגרמני יחד לנדוד

ולמד היהודי את הגרמני שיעשה את עצמו כמו

יהודי

ולא יקשה עליו הדבר

כיון שהלשון הוא אחד

והיהודים הרי רחמנים ובודאי ירחמו עליו.

כיון שבא סמוך לפסח

למדו איך שיתנהג בבית היהודי שיזמינו לשלחן

הסדר

בתחלה עושין קדוש

ואחר כך רוחצים ידיים

ואולם שכח לומר לו שאוכלים מרור.

וכן היה

שהזמינו יהודי אחד אליו לסדר

ואולם הוא היה רעב מכל היום

וצפה שכבר יגיעו לאכול את הדברים הטובים

שאמר לו היהודי.

אולם הוא ראה כי נתנו לו חתיכת כרפס במי

מלח

ושאר הדברים הנוהגים בסדר

ואומרים את ההגדה

והוא בעיניו צופיות מצפה כבר לאכילה

והנה כאשר הבחין כי בוצעים את המצה שמח

כי הנה עוד מעט קט יוכל להשקיט את רעבונו

ופתאום נותנים לו מרור

וכאשר הכניסו לפה נעשה לו מר בפיו

וחשב שזהו הסעודה שרק זה יאכלו

וברח תיכף במרירות ורעב

וחשב לעצמו יהודים ארורים

אחר כל החגיגה נותנים לי לאכול מרור.

ובא לבית המדרש ונרדם שם.

אחר כך בא היהודי בפנים שמחות שבע

מאכילה ושתיה

ושאלו איך היה לך הסדר

וספר לו בכעס ממה שעבר עליו

אמר לו היהודי אוי גרמני שוטה

אם היית מחכה רק עוד מעט

היית אוכל כל טוב כמוני.

וספר זאת רבנו לומר

שזכור הגוף בא במרירות

ואולם האדם חושב שתמיד יהיה רק המרירות

על כן בורח תיכף,

ואולם אם מחכה מעט וסובל מעט המרירות

מזכור גופו, אז מרגיש אחר כך כל מיני חיות

ותענוג.

מסך לספרות- סיפורת

על הסיפור "מעשה ממרור"

בלב הסיפור נמצאת חוויה שמוכרת לכולנו: הציפייה הארוכה (והמייסרת לעיתים..) להגיע לארוחה הטעימה לאחר סיפור ההגדה בליל הסדר, ולאחר טעימת המרור. העלילה מתמקדת בחוויית הרעב והמרירות שמקדימה את השובע והעונג, כדי להדגיש את חשיבות המעבר בתחנה הזו, של המרירות, לפני ההגעה אל המתיקות המהנה. הטעם המריר איננו פופולארי ורובנו לא אוכלים בדרך כלל דברים מרים. הימצאותו של מאכל מר על שולחן החג היא עצמה מפתיעה ומעוררת מחשבה. עיניו המשתאות של 'הגרמני' בסיפור יוצרות הזרה שגורמת גם לנו להתבונן על אכילת המרור בעיניים חדשות, ולהבין שיש כאן אכילה שהיא מדרש שיש להבינו. אכילת המרור נמצאת לפני הארוחה המיוחלת, מזכירה לנו את הקשה

והלא-נעים, את הדברים שאנו משתדלים להדחיק מול שולחן חגיגי ומואר. בהתמודדות עם המר יש דרישה כפולה: ראשית, לראות את הטוב שיגיע אחרי הקושי, יכולת שתעזור לנו להתמיד מול אתגרים. בנוסף, יש כאן התמקדות בכוחה של חוויית המרירות, כחוויה ש"מזככת את הגוף"- מטהרת, מעצבת ובונה אותנו. זהו לימוד חשוב עבור התלמידים, בעיקר בעולם של סיפוקים מידיים: כדי להגיע להישגים, ולסיפוק אמיתי, אנחנו צריכים פעמים רבות לעבור שלב של 'מרור'- של קושי ותסכול. התמודדות עם המר מגלה בנו כוחות, מחשלת אותנו, והיא הכרחית על מנת שנתקדם. פסח מסמל את ההתחלה החדשה של עם ישראל והתחדשות אביבית של העולם כולו. התחלות

חדשות הן תמיד קשות, ובכל מיני סיטואציות בחיים אנו נדרשים לאורך רוח, סבלנות ותקווה כדי להגיע לפירות המתוקים שאחרי העבודה הקשה. עם ישראל היוצא לחירות נאלץ להתמודד בעצמו עם קשיים רבים במסע במדבר, ההתמודדות לבד, בעצמנו, היא אמנם מרה וקשה אך מראה על חירות ובגרות. עיני הגוי בסיפור מאירות פריזמה נוספת: המרור מסמל את הקושי שיש בפגישה עם החדש- כדי לרדת לעומק של תרבות חדשה, אדם חדש, תחום ידע חדש- עלינו להתגבר על מחסומים של קושי וזרות, ואז מגיעים להיכרות ולהבנה שהיא מתוקה ומשמחת.

מסך לשירה - יצירה ספרותית

כָּלֹת יֵינִי- שִׁיר הַמַּיִם/ רַבִּי שְׁלֹמֹה אַבְנִי גְבִירֹל

כָּלֹת יֵינִי תִרְדַּ עֵינִי / פִּלְגִי מַיִם פִּלְגִי מַיִם.

שִׁבְעִים הֵמָּה הַגְּבוּרִים / וַיִּכְחִידוּם תִּשְׁעִים שָׁרִים

שִׁבְתוּ שָׁרִים כִּי כָּה שָׁרִים / מֵלֵא מַיִם מֵלֵא מַיִם.

לֶחֶם לֹאכֹל אֵיךְ יִטְעֵם / אוֹ אֵיךְ אֵל חָרָה מֵאֲכֹל יִנְעֵם

עַתָּה בְּגָבִיעִים לִפְנֵי הָעָם/ יִתֵּן מַיִם יִתֵּן מַיִם.

מִי יָם סוּף בֶּן עֶמְרָם הוֹבִישׁ / וַיֹּאזִיר מִצְרַיִם הַבְּאִישׁ

אָכֵן כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ / יִזַּל מַיִם יִזַּל מַיִם.

הַנְּנִי רַע לְצַפְרֹדֶּעַ / עֲמוֹ אֲזַעֵק וְאֲשׁוּעַ

כִּי כְמוֹהוּ פִי יוֹדֵעַ / שִׁיר הַמַּיִם שִׁיר הַמַּיִם.

נָזִיר יִהְיֶה לִפְנֵי מוֹתוֹ / כְּבִנִי רֶכֶב יִהְיֶה דָתוֹ

יִהְיֶה בְנִיו וּבְנֵי בֵיתוֹ / שׁוֹאֲבֵי מַיִם שׁוֹאֲבֵי מַיִם.

מסך לשירה - יצירה ספרותית

רשב"ג חיבר שיר הומוריסטי "**ככלות ייני**" על אדם ששמו משה, שהזמינו לסעודת פורים, ומשאזל היין הגיש לאורחיו מים. רשב"ג לקח בידו גביע מים ונשא את שירו. יש בשיר אירוניה ולעג כלפי המארח הקמצן. כביכול המשורר מהלל את המים, אך למעשה המים אינם יכולים למלא את תפקידו של היין – לשמח את לב הסועדים. המשורר מזכיר את משה רבנו והנסיים שהראה הקב"ה באמצעותו, נסים הקשורים במים, ויש בכך רמז אירוני כלפי המארח המספק לאורחיו מים במקום יין. בסוף השיר, המשורר מאחל למארח שיהפוך לנזיר, דהיינו, יתרחק מתענוגות החיים, יאבד את נכסיו ובניו יהפכו לשואבי מים, שדרגתם כדרגת עבד (ראה יהושע ט' כ"ג). בשיר ישנה חזרה מרובה על המילה "מים". אחרי כל בית ישנו פזמון בו מופיעה המילה "מים" פעמיים. יש בכך הדגשה, כי אכן המארח סיפק מים בשפע!

הסבר הבתים:

בית א': כאשר ייגמר היין עיני יזילו דמעות.

בית ב': הגיבורים, שמספרם שבעים – בגימטריה יין=70, נוצחו על-ידי שרים, שמספרם תשעים – בגימטריה מים = 90. כלומר, המים ניצחו את היין. מיהם אותם גיבורים ושרים? ייתכן שהתשובה נמצאת בבית האחרון, והמשורר רומז על שמשון הגיבור שהיה נזיר מבטן ומלידה (שופטים י"ג ה') ונרדף על-ידי השרים הפלישתים "סרני פלישתים". המארח היה כנראה גביר, בדומה לשר.

בית ג': המאכלים איבדו את טעמם.

בית ד': המשורר מזכיר את משה רבנו והנסיים שהראה הקב"ה באמצעותו, נסים הקשורים במים. משה "הוביש" את ים-סוף כאשר נטה ידו והים הפך ליבשה (שמות י"ד כ"א). כמו-כן, "יאורי מצרים הבאיש" – מי היאור הפכו לדם והסריחו, והמצרים לא יכלו לשתותם (שמות ז' כ"א). במשפט "אכן כי זה משה האיש" ישנה כוונה כפולה. מצד אחד, משה בן עמרם ופעולותיו שנזכרו לעיל, אך מצד אחר יש כאן אזכור לעגני של המארח, שאף הוא נקרא משה, המספק לאורחיו מים בשפע. הביטוי "יזל מים", מופיע בתפילת תיקון הגשם, הנאמרת בשמחת-תורה, כבקשה לגשמי ברכה. שוב מדגיש המשורר את שפע המים.

בית ה': אזכור נוסף למכות מצרים הינו הצפרדע. מדוע דווקא הצפרדע? כי הצפרדע עלתה מן המים. ומדוע המשורר זועק כמו הצפרדע? יש בכך רמז למדרש מביא רש"י בפירושו לפסוק ו' בשמות ח': צפרדע אחת היתה והיו מכים אותה והיא מתיזה נחילים נחילים. המשורר, מרוב שתית מים, מרגיש עצמו מוכה כמו הצפרדע.

בית ו': המשורר מאחל למארח שיהפוך לנזיר לפני מותו, אם כי לא בדומה לשמשון הגיבור, אלא בדומה לבני רכב. בני רכב, הנזכרים בירמיהו ל"ה, הינם מצאצאי יתרו, חותן משה. אבי המשפחה ציווה עליהם שלא לשתות יין, ולא להיות בעלי רכוש דלא נייד כגון בתים, שדות או כרמים, אלא לגור באהלים ולהיות נודדים. כל זאת על מנת שיאריכו ימים. לפי ירמיהו, מאחר ובני רכב שמרו על מצוות אביהם, הם יינצלו מהרעה שתבוא על יהודה וירושלים בעלות נבוכדנאצר מלך בבל על הארץ. לכאורה, מצבם טוב. אך המשורר בעצם רומז לכך שמותו של המארח קרוב, ולפני מותו יירד מנכסיו, יאלץ להתרחק מתענוגות העולם ובניו ייהפכו לשואבי מים.

נר זיכרון-

בט' באדר תשע"ח נפטר רבינו הגדול ראש גולת אריאל, הרב שמואל אויערבאך זצוק"ל

הילילו שמים וזעקי אדמה, אראלים צאו וצעקו מרה, ספוד תמרור האגדו בחבורה על סילוקו של צדיק יסוד עולם,

שר התורה ולוחם מלחמתה שהציל והנהיג את כנסת ישראל שארית הפליטה במסירות נפשו, עיניו צופיות למרחוק,

גאון ישראל וקדושו הודו והדרו שנלקח בט' באדר התשע"ח (24 בפברואר 2018).

גדול כים שברינו מי ירפא לנו, תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדינו.

הרב **שמואל אויערבאך** נולד בתאריך י' בתשרי ה'תרצ"ב, (21 בספטמבר 1931) ונפטר ט' באדר ה'תשע"ח, (24 בפברואר 2018). היה ראש ישיבת מעלות התורה בירושלים וחבר נשיאות ועד הישיבות.

כולו היה תורה, עמל התורה ואהבת תורה, תמיד ראוהו לומד, את כל ליבו נתן, עם כל החיות והרגש, כאב ממש לבן יחיד. מהותו היתה אמת. תורת אמת, תורת חסד, זוהי התמצית, אלו כל החיים, בהנהגתו ליחידים, בהנהגתו לציבור, בהוראות לשעה ובהוראה לדורות.

האופן שבו התכונן לתפילה, נסך תחושה כנמצא בבית המקדש, עומד להיפגש עם הקב"ה. "וזרקו בני אהרון הכהנים..." כשראו כיצד הוא מתפלל, נוכחו לראות את הנכתב בשו"ע "שויתי ה' לנגדי תמיד", "דע לפני מי אתה עומד".

קיבלנו במתנה דרך וכלים, הרב שמואל לימד אותנו לשחות מול גלים, העמיד את היסודות, שתל גרעינים קטנים ותפקידנו לגדל את האילן- עץ פרי עושה פירות, שיגדל לאילנא רברבא בכרם ד'.

עמלה של תורה/ רבי משה יהושע לנדא בן ר' לוי יצחק זצ"ל

אחד מגאוני התורה שבירושלים היה הגאון הנודע רבי משה יהושע לנדא בן ר' לוי יצחק זצ"ל (כ"א טבת תרפ"א- ה' אדר תש"מ), מגדולי תלמידי החזון איש, בעמח"ס ישועת משה, שהתגורר ברחוב השל"ה בשכונת שערי חסד בירושלים, בבניין הצמוד לביה"מ הגר"א, ואל מול בימ"ד קטן נוסף שבשכונה. מלבד גדולתו התורנית, נודע ר' משה בקולמוסו הטהור, הצח והזך, בו העלה מרגשות לבו, לב הארי, ביצירות שנתרו לדורות. אחת מהן הייתה הפואמה הבאה, שנכתבה עפ"י המקובל, לאחר שבבית המדרש הקטן שלמול ביתו ישב מרן ראש הישיבה זצוק"ל, אז בחור צעיר, בשקידה עצומה, יומם ולילה ועסק בתורה.

ר' משה יהושע שהתפעם מן המחזה של ההתמדה העצומה, כתב אז את השורות הבאות, שפורסמו לימים לילדי ישראל, להגביר חשקם לאהבת לימוד התורה.

ושמואל פוזם לאיטו ניגון גמרא ידוע,	עם כל טיפה חדשה, מוקרת ממעין הדעת,	מיין-האושר הנצחי, יינה של תורת אמת.
יפה לפזמו תוך עיון בסוגיה חמורה,	עם כל אגל רענן, חנון מטל השמים.	עת תבריק שלא במתכון סברה ישרה, זכה ברה
עת נתון המוח בסבך של קושיות ופרוקים,	כמה ירחב הלב, כמה יגיל ויעלוז!	(אי מזה לפתע באה? מי זה העירה פתאום?)
כולו מרוכז למצוא בתעלומה את נקודת המוצא.	זר לא יבין לשמחה מה זה עושה,	תישר הדורות הסוגיה, תבהיר צפונותיה המופלאות,
יפה לפזמו בלילה בשעה מאוחרת,	זר לא יבין מה פשר נהרה זאת	בה יפלו לבטח דרכו, במבוך נפתוליה הטמירים.
קשוב להמית הרוח המתדפק עצוב בחלון	תמיד נסוכה על פני ישיבה חורים,	ואם כי לשד מח ועצמות ימצו ממנו הסוגיות
בית מדרש מואר, לשלב בקצב הנגינה	מה הגיצים המהבהבים באישוני עיניהם השקועות?	ואם כי ברב עמל וטורח יגיע עד חֶקֶךְ-
משניות, בריתות ותוספתות, מימרות תנאים	רק אשר חש חריפותה של קושיה,	מה כדאים אלה הקרבנות, קרבנות ללא אשמה,
ואמוראים,	הוא יחוש מתקו של תרוץ... רק אשר התלבט	כהן גדול תמיד להיות, משמש לפני ולפנים.
פלוגתות, קושיות ואבעיות, היות דאב"י ורבא,	ימים מספר על מאמר סתום או הלכה תמוהה,	מה נעים זה הטורח, זה העמל הבורך,
לצלול במעמקי דבריהם, ולהתבשם בטללים רוחניים,	התנסה בעשרה ניסיונות של ישובים דחוקים,	חז"ל עליו הזהירו ב"סנהדרין": "אדם לעמל ילד-
סברות הוה-אמינה ומסקנה, דעת מקשן ותרצן	פלפל פלפוליפ של הבל, וקושיה בעינה עומדת,	לא לעמלה של מלאכה, לא לעמלה של שיחה,
מבררים הלכה לאמיתה, דין ממצים עד תומו.	רק הוא יחוש אותה חדוה עילאית,	אלא לעמלה של תורה..."
וכמה יוארו העינים עם כל חידוש נוסף,	תציף את כל בתי הנפש, תשקה	

רגע לפני...

פרשה חדשה, חומש חדש, חודש חדש, שנה חדשה - -

חידושים רבים כל כך מצטרפים ומתחברים בשבת זו א' ניסן תשע"ח: מתחילים חומש ויקרא, זו שבת ר"ח ניסן, וניסן הוא הרי החודש הראשון לחודשי השנה לפי התורה. האביב מתחיל להיראות בשדות, העצים מחדשים את פריחתם, הבית והסביבה החינוכית- לימודית מתחדשים גם הם עם הניקיונות וההכנות לקראת החג.

במשך השבוע אנו טרודים ולחוצים ובשבת זהו הזמן לעצור רגע... להרחיב את הלב ולנשום עמוק את החידוש הזה שממלא את האוויר. אהה, כמה יופי יש בו.

מי מאתנו לא אוהב התחדשות?

בכל יום אנו חייבים לשמוח עם דברי התורה, עם לימוד התורה וקיום המצוות כמו עם דברים חדשים, כדברי חז"ל "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים",

להתרגש מכל דבר שבקדושה, להתעניין בכל לימוד, להודות על הזכות לקיים כל מצווה ומצווה, שיהיו בעינינו כחדשים כאילו קיבלנו אותם היום מסיני!

בברכת חודש מבורך

וחג פסח כשר ושמח,

מפקחי המחוז החרדי,

משרד החינוך

